

Samojedinkoira

Käsikirja FCI-tuomareille

FCI:n ryhmä 5
Rotunumero 212

Johdanto

Samojedinkoira on arktinen vetokoira ja työkoira, joka sopii mainiosti ulkoilmaharrastuksiin kuten vetokoiraksi ja kaveriksi retkeilyyn. Kaiken kaikkiaan kyseessä on fyysisesti ja psyykkisesti aktiivinen perhekoira. FCI:n rotumääritelmässä kuvataan ominaisuudet, jotka tekevät samojedinkoirasta loistavan työkoiran. Rotumääritelmässä keskitytään tarkoituksenmukaiseen ulkomuotoon, joka sopii työskentelyyn arktisena vetokoirana, tehokkaaseen liikuntaan, oikeanlaiseen karvanlaatuun, joka kestää erittäin kylmiä lämpötiloja, sekä muihin tärkeisiin rodun yksityiskohtiin, jotka kaikki yhdessä varmistavat, että samojedinkoira säilyy vahvana, ystävällisenä, sitkeänä ja rohkeana työkoirana.

Pohjoismainen Kennelunioni on vastuussa samojedinkoiran rotumääritelmästä kaikissa FCI:n jäsenmaissa. Tämä ulkomuototuomareiden käsikirja rakentuu FCI:n rotumääritelmän pohjalle ja sisältää rodun asiantuntijoiden kommentteja ja huomautuksia. Käsikirja on tarkoitettu käytettäväksi tuomariharjoittelijoiden ja uusien tuomareiden koulutusmateriaalina ja myös avuksi kokeneille tuomareille, jotka haluavat kerrata rotumääritelmän tulkintaa.

Tekstin ovat kirjoittaneet seuraavat ulkomuototuomarit, jotka ovat vastuussa sen sisällöstä:

Eivind Mjærum, joka on omistanut ja kasvattanut rotua kennelnimellään Mjærumhøgda, ja käyttänyt rotua aktiivisesti vuodesta 1967 alkaen. Hän sai ulkomuototuomarioikeudet vuonna 1984.

Tuula Pratt on toiminut rodun parissa vuodesta 1967. Hänen kennelnimensä on Humoresque ja hän on toiminut ulkomuototuomarina vuodesta 1991 sekä Suomen Kennelliiton kouluttajatuomarina samojedinkoirarodulle.

Matti Tuominen on varttunut rodun parissa ja hän sai ensimmäisen samojedinkoiransa tädiltään, jolla oli kennel jo 1960-luvulla. Matti kasvatti ensimmäisen pentueensa vuonna 1980, ja kaikki hänen pentueensa ovat syntyneet Kuuran kennelnimen alla. Hän sai sittemmin tuomarioikeudet ja ensimmäiseksi tietenkin samojedinkoiralle. Vuosien mittaan hän on toiminut aktiivisesti paikallisen samojedinkoirayhdistyksen eri tehtävissä ja myös Suomen Samojedinkoirayhdistyksessä.

Katja Korhonen tutustui rotuun ensimmäistä kertaa vuonna 1985, kun hänen perheeseensä hankittiin samojedinkoira. Hän aloitti kasvatustyönsä kennelnimellä Schatzave's vuonna 1993. Hän sai tuomarioikeudet vuonna 2007 ja arvosteluoikeudet samojedinkoiralle samana vuonna 2007.

Ulkomuototuomareiden lisäksi projektiryhmään ovat kuuluneet:

Gro Moe-Gumø – projektin koordinointi

Tone-Lise Vilje - layout ja suunnittelu

Ida Skadberg – editointi ja käännökset (käsikirjan käännös suomen kielelle: Eeva Tynkynen)

Kuvamateriaali on koottu useilta kansainvälisesti tunnetuilta ja arvostetuilta kasvattajilta ja ulkomuototuomareilta. Kiitämme kaikkia prosessin aikana kohtaamiamme samojedi-ihmisiä eri puolilta maailmaa myötämielisestä suhtautumisesta ja innostuksesta.

Toivomme, että tämä ulkomuototuomareiden käsikirja toimii hyödyllisenä oppaana tuomareille, ja että samojedinkoiran ominaisuuksia arktisena vetokoirana korostetaan aina, kun rodun ulkomuotoa arvostellaan.

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Historia	5
Käyttäytyminen ja luonne	8
Yleisvaikutelma	9
Mittasuhteet	10
Pää ja yksityiskohdat	11
Kaula, runko, häntä ja raajat	15
Liikkeet	17
Koko	18
Karvapeite ja väri	19
Liite	21

	Kuvaus FCI:n rotumääritelmästä
	Lisähuomautukset ja kommentit ulkomuototuomareilta
	Virheet
	Vakavat virheet
	Hylkäävät virheet

Historia

Samojedinkoira on saanut nimensä Pohjois-Venäjällä ja Siperiassa asuneiden samojediheimojen mukaan.

FCI:n rotumääritelmä:

Heimojen asuttaman alueen eteläosissa valkoisia ja mustan- ja ruskeankirjavia koiria käytettiin poronpaimennukseen, pohjoisempaan olleet puhtaanvalkoiset, luonteeltaan lauhkeammat koirat olivat metsästys- ja rekikoiria. Samojedien koirat elivät kiinteässä yhteydessä isäntäväkeensä, ne jopa nukkuivat kodassa ja lämmittivät heitä. Englantilainen eläintieteilijä Ernest Kilburn Scott vietti vuonna 1889 kolme kuukautta samojediheimojen parissa ja toi mukanaan Englantiin ruskean Sabarka-nimisen urospennun. Hän tuotti myös Uralin länsipuolelta kermanvärisen nartun nimeltä Whitey Petchora ja Siperiasta lumivalkoisen Musti-nimisen uroksen. Näistä muutamasta koirayksilöstä sekä tutkimusretkikuntien mukanaan tuomista uusista koirista alkoi nykyinen samojedinkoira kehittyä. Ensimmäinen rotumääritelmä vahvistettiin Englannissa 1909.

Kommentit:

Samojedinkoira – lyhyt yhteenveto rodun historiasta ja taustasta Pohjoismaissa.

Rodun historiaa länsimaissa kuvataan muutamissa englantilaisissa teoksissa, pääasiassa Ernest Kilburn Scottin teoksissa. Nämä ovat tärkeitä, hyvin dokumentoituja ja oikein, mutta paljon muutakin huomioon otettavaa on.

Yksi syy siihen, että Pohjoismaat ovat FCI:n rotumääritelmän vastuumaa, on Pohjoismaiden sijainti maantieteellisesti lähellä Venäjää, ja yhteiset rajat Venäjän kanssa. Lisäksi meillä on tietoa koirien käyttämisestä siihen tarkoitukseen, johon ne on jalostettu. Venäjän ja Suomen sekä Ruotsin ja Norjan väliset rajat olivat käytännöllisesti katsoen avoinna vuoteen 1917 asti, joten samojediheimojen, ostjakkien ja Lapin kansojen välillä oli yhteyksiä. Kuolan niemimaa ja Karjala olivat myös tärkeitä alueita koiriin liittyvän materiaalin ja tiedon vaihtamiseen. Tätä tapahtui vuosisatojen ajan.

Kauan ennen kuin tiettyjä rotuja alettiin kuvailla, ihmisillä oli työkoiria, joita käytettiin metsästykseseen, tavaroiden ja ihmisten kuljettamiseen ja vartiointiin. Samojedikansoja ja ostjakkeja oli monia eri ryhmiä, ja Nenets-samojediheimon vaikutus samojedinkoiriin tunnetaan parhaiten. Tämän heimon jäseniä asui enimmäkseen Ob- ja Jenisei-jokien varsilla ja Jamalin niemimaalla Venäjällä.

Ennen nykyajan moderneja viestintävälineitä ja infrastruktuuria kauppaa käytiin paljon laivojen avulla. Pomorit, eli Vienanmeren ympäristössä asuva venäläinen kansanryhmä kävivät kauppaa, jossa puutavaraa ja kapakalaa kuljetettiin. Kauppiat liikkuvat Siperian luoteisosien, Norjan, Tanskan, Englannin ja muun Euroopan välillä. Laivoissa oli usein mukana koiria, ja joskus niitä jätettiin kyydistä, mikä osittain selittää sen, miten rotu vakiintui eri puolille maailmaa.

Toinen selitys oli se, että arktisen alueen ja napa-alueiden

retkikunnat käyttivät koiria tavarain ja varusteiden kuljettamiseen. Kylmissä ja ankarissa olosuhteissa oli käytettävä koiria, jotka olivat riittävän vahvoja, kestäviä ja fyysisiltä ominaisuuksiltaan sopivia ilmasto-oloihin. Monet kuuluisat löytöretkeilijät käyttivät samojedinkoiria ja toivat niitä retkiltä mukanaan kotiin.

Muutama henkilö on mainittava siksi, että heillä on ollut keskeinen merkitys rodun kehitykselle Pohjoismaissa. Yksi heistä oli Alexander Trontheim, siperialainen mies, joka keräsi 300–400 koiraa löytöretkeilijöille ja heidän retkilleen Pohjois- ja Etelänavalle. Löytöretkeilijät veivät näitä koiria paljon mukanaan ja niistä tuli erittäin tärkeitä jatkojalostukselle ja rodun kehitykselle. Toinen mies, ruotsalainen nimeltä Eugene Hemberg, matkusteli paljon Siperiassa ja hän laati oman kuvauksensa (määritelmän) ostjakkikoiralle/samojedinkoiralle vuonna 1889, eikä se itse asiassa ole kovinkaan kaukana nykyisestä rotumääritelmästä. Ruotsin kennelliitto SKK laati ensimmäisen ostjakkikoiran määritelmän samaan aikaan, kuin Englannin Kennelklubi teki ensimmäisen rotumääritelmän. Muut Pohjoismaat sovelsivat määritelmänsä SKK:n määritelmästä, mikä myös asettaa suuntaviivat ja selittää geneettistä suhdetta, joka muodostaa perustan väitteelle, että ostjakkikoiran/samojedikoiran pitäisi jakaa rotumääritelmä ruotsinlapinkoiran kanssa.

Lopuksi on mainittava vielä norjalainen Kaare Pedersen, Ibur-kennelin perustaja. Hän sai ensimmäisen samojedinkoiransa vuonna 1946. Sen jälkeen hän matkusteli ja perehtyi rotuun oppiakseen siitä enemmän ja selvittääkseen, mitä tarvittiin rodun kehityksen edistämiseen. Sen jälkeen hän sekä toi maahan että vei maasta koiria, joista tuli äärimmäisen tärkeitä rodun kehitykselle jatkossa Pohjoismaissa.

Samojedinkoiria käytettiin metsästykseseen, vetokoirina ja vahtikoirina villieläinten varalta kauan ennen kuin niitä käytettiin porojen paimentamiseen.

Fridtjof Nansenin ensimmäinen Fram-retkikunta vuonna 1893. Naparetkien ansiosta rodusta tuli tunnettu ympäri maailman. Tässä kuvassa näkyy, että koiria on eri väreisiä. Näistä ostjakkikoirista on tullut osa samojedinkoiraa sellaisena kuin se tänä päivänä tunnetaan, ja koiria oli useita eri väreisiä.

Koiria Fridtjof Nansenin retkikunta Khabarovassa vuonna 1893. Rotutyyppi on säilynyt hyvin jopa 130 vuoden jälkeen.

Kuva Norjan kansallissalleriasta: Roald Amundsen ja samojedinkoiria löytöretkellä Pohjoisnavalle. Kaikki nämä koirat tuotiin Norjaan.

Mona Selbachin vuonna 1969 ottama valokuva Kaare Pedersenistä. Hänen kasvatustyönsä Iburin kennelissä oli rodun kannalta erittäin merkittävää sotien jälkeen.

Samoyede Travelers Moving by Sledge.

Circa mid- 1700s'

Vasemmassa kuvassa on alkuperäinen maahan tuotu koira vuodelta 1894 ja oikealla oleva kuva on vuodelta 2010. On selvää, että rotu sellaisena kuin me sen tänä päivänä tunnemme ei ole muuttunut paljontaan sen jälkeen, kun se sai oman rotumääritelmän.

Käyttäytyminen ja luonne

FCI:n rotumääritelmä:

Ystävällinen, avoin, tarkkaavainen ja eloisa. Heikosti kehittynyt riistavietti. Ei koskaan arka eikä aggressiivinen. Erittäin sosiaalinen. Ei sovellu vahtikoiraksi.

- Pidättyväinen luonne
- Vihaisuus tai liiallinen arkuus.
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen.

Kommentit:

Samojedinkoira on tunnettu avoimesta ja ystävällisestä luonteestaan. Ominaisuus on erittäin arvokas ja säilyttämisen arvoinen rodussa. Samojedinkoirat elivät aikoinaan erittäin läheistä yhteiselämää ihmisten kanssa, mikä on muokannut niiden käyttäytymistä ja luonnetta.

Samojedinkoira on tarkkaavainen koira, joka ilmaisee itseään haukkumalla. Satunnaista haukahtelua ja ääntelyä näyttelykehässä ei tule pitää rangaistavana. Jatkuvaa tai häiritsevää haukkumista ja ääntelyä ei pidetä suotavana. Aggressiivinen tai arka koira ei sovi työkoiraksi. Aggressiivisesta käytöksestä muita koiria kohtaan näyttelykehässä tulee rangaista.

Rotumääritelmä aliarvioi rodun metsästysvaistoa. Aikoinaan nämä koirat olivat metsästyskoiria, ja vaikka niitä ei enää käytetä siihen tarkoitukseen aktiivisesti, joillakin yksilöillä on edelleen vahva metsästysvaisto. Rodun edustajat ovat olleet metsästys- ja rekikoiria kauan ennen kuin niitä on käytetty paimenkoirina.

"Ei sovellu vahtikoiraksi" – riippuu siitä, mitä vahtimisella tarkoitetaan. Aikoinaan samojediheimot ja -koirat elivät yhdessä pieninä ryhminä, joissa koirien yksi tehtävä oli hälyttää haukkumalla, jos jotakin epätavallista oli meneillään.

Yleisvaikutelma

FCI:n rotumääritelmä:

Keskikokoinen, tyylikäs, valkoinen arktinen pystykorva. Olemus ilmentää voimaa, kestävyyttä, viehkeyttä, notkeutta, arvokkuutta ja itseluottamusta. Silmien muoto ja asento sekä hieman ylöspäin vetäytyneet suupielet muodostavat rodulle tyypillisen ilmeen nk. ”samojedin-hymyn”. Sukupuolten väliset erot ovat selvät.

Kommentit:

Samojedinkoira on aktiivinen ja toiminnallinen monikäyttökoira, joka on sopeutunut hyvin arktiseen ilmastoon. Se on miellyttävän näköinen ja sillä on vahvat raajat, mutta se ei koskaan vaikuta kömpelöltä tai ras-kaalta. Samojedinkoiran tulisi aina olla hyvässä fyysisessä kunnossa, mikä tulee aina arvioida tunnustelemalla koira. Sivukuvassa kaula ja häntä muodostavat kaksi hyvin erottuvaa ja pehmeästi kaartuvaa kaarta. Turkki on runsas ja kaksinkertainen arktisen koiran turkki, joka ei kuitenkaan ole liian runsas, sillä se ei saa peittää koiran ääriviivoja. ”Valkoinen” ei ole välttämättä kirkkaan valkoinen kuten esimerkiksi japaninpystykorvalla. Valkoista ja kermanväristä keksinvärisin merkein tai ilman niitä tulee pitää ja arvostella samanarvoisinä väreinä. Toiminnallisten ominaisuuksien lisäksi samojedinkoira arvosteltaessa pään oikea muoto ja tyypillinen hymyilevä ilme ovat äärimmäisen tärkeitä osatekijöitä.

● Heikko sukupuolileima.

Erinomaisia uroksia:

Erinomaisia narttuja:

Mittasuhteet

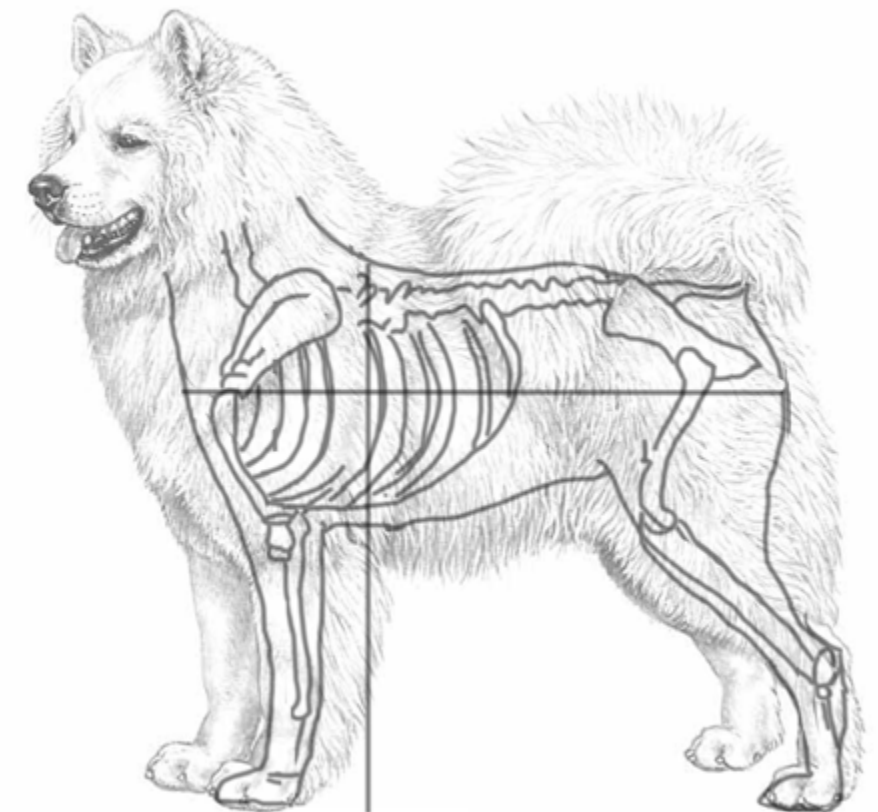
FCI:n rotumääritelmä:

Runko on noin 5 % säkäkorkeutta pitempi. Rintakehän syvyys on hieman pienempi kuin puolet säkäkorkeudesta. Kuono-osa on suunnilleen samanpituihin kuin kallo.

Kommentit:

Rintakehän syvyyden ja raajojen korkeuden välisten mittasuhteiden arviointi on aina paras toteuttaa tunnustelemalla koira. Täydessä turkissa oleva koira voi vaikuttaa matalaraajaiselta ja toisaalta jos täydessä turkissa oleva koira näyttää korkearaajaiselta, se todennäköisesti on sitä.

● Matalaraajaisuus.

Pää ja yksityiskohdat

FCI:n rotumääritelmä:

Vahva ja kiilamainen.

Kallo-osa: Sekä edestä että sivulta katsottuna vain hieman kaartuva. Levein kohta on korvien kohdalla.
Otsapenger: Selvä, ei liiaksi korostunut. Erittäin vähäinen otsauurre.

Kirsu: Hyvin muodostunut, väriltään mieluiten musta. Tiettyinä aikoina vuodesta kirsun pigmentti voi olla haalistunut ns. ”talvikirsu”, kuitenkin kirsun reunoissa tulee aina olla tummaa pigmenttiä.

Kuono-osa: Voimakas ja syvä, suunnilleen kallon pituinen, kirsua kohti hieman tasaisesti kapeneva, ei suippo eikä karkea. Kuononselkä on suora.
Huulet: Tiiviit, mustat ja jokseenkin täyteläiset. Suupielet ovat hieman ylöspäin vetäytyneet muodostaen rodulle tyypillisen ”samojedinhymyn”.

Leuat / hampaat / purenta: Leuat ja hampaat ovat vahvat. Säännöllinen ja täydellinen, leikkaava purenta. Normaali hammaskaavio.

Silmät: Tummanruskeat ja syvälle sijoittuneet. Melko kaukana toisistaan, hieman vinot ja mantelinmuotoiset. Ilme ”hymyilevä”, ystävällinen, tarkkaavainen ja älykäs. Silmäluomien reunat ovat mustat.

Korvat: Pystyt, suhteellisen pienet, paksut, kolmionmuotoiset ja hieman kärjistään pyöristyneet, liikkuvat; korkealle kiinnittyneet ja kallon leveydestä johtuen kaukana toisistaan.

- Heikko sukupuolileima
- Tasapurenta
- Ylä- tai alapurenta
- Keltaiset silmät
- Pigmenttikatkot silmäluomissa tai selvärajaiset pigmenttikatkot huulissa
- Sinisilmäisyys tai keskenään eriväriset silmät
- Pehmeät korvat
- Muut kuin pystyt korvat

Uroksen (vasemmalla) ja nartun (oikealla) pää, hyvin karvoittuneet korvat, mantelinmuotoiset silmät ja tyypillinen samojedinhymy.

Kommentit:

Pää ja sen hymyilevä ilme on rotuominaisuus, joka erottaa samojedinkoiran kaikista muista roduista. Siksi samojedinkoiran arvostelussa on tärkeää antaa päälle riittävä painoarvo. Kaikki rotumääritelmässä mainitut yksityiskohdat ovat erittäin tärkeitä oikeanlaisen hymyilevän samojedi-ilmeen kannalta, eivät pelkästään ylöspäin vetäytyneet suupielet ja vinot mantelinmuotoiset silmät.

Kiila on enemmänkin tylppä kuin terävä, sopivan täyteläinen ja pehmeälinjainen, ei koskaan karkea tai suippo. Tasasivuista kolmiota muistuttava pään muoto on virheellinen. Sukupuolileiman tulee olla selkeä.

KALLO-OSA:
Samojedinkoiran alkuperä on moninainen, mikä osittain selittää vaihtelun kallo-osassa. Jos kallo on kapeahko, pää ei vaikuta vahvalta. Se aiheuttaa myös sen, että korvat ovat toivottua lähempänä toisiaan. Toisaalta liian leveä kallo vaikuttaa helposti karkealta. Heikosti korostunut otsapenger saa kiilan näyttämään pitkältä ja vaikuttaa kielteisesti oikeanlaiseen ilmeeseen. Liian jyrkkä otsapenger tekee ilmeestä kovan ja häiritsee ystävällistä ja avointa vaikutelmaa. Päästä arvosteltaessa on tärkeää pysytellä kultaisella keskitiellä.

NAAMA:
Koiraa, jolla on haalistunut kuonopigmentti tai talvikirsu ei tule rangaista, kunhan kirsun reunoissa on tummaa pigmenttiä. Kuono-osa ei saa olla paljon pitempi tai lyhyempi kuin kallo.

HUULET:
Riittävän tiiviit huulet ja hyvin kehittynyt alaleuka varmistavat samojedinhymyn. Suupielten löysä huulilinja muuttaa hymyilevän ilmeen surulliseksi ja vakavaksi.

SILMÄT:
Arktiseen ilmastoon hyvin sopeutuneet silmät eivät koskaan ole isot tai ulkonevat, vaan pienet ja syvälle sijoittuneet. Muoto on tärkeämpi kuin ihanteellinen väri. Samojedinkoirat hymyilevät silmillään.

KORVAT:
Kaikki tässä kuvaillut yksityiskohdat ovat tärkeitä arktisen koiran ominaisuuksia. Jos korvat eivät ole oikeanlaiset, se vaikuttaa kielteisesti sekä toiminnallisuuteen että tyypilliseen samojedi-ilmeeseen. Lisäksi korvien tulee olla hyvin karvoittuneet, koska siitä on paljon toiminnallista hyötyä, esimerkiksi hyönteiset pysyvät poissa ja karvoituksesta on apua pakkasessa ja ankarassa ilmastossa.

Hyvin karvoittuneet korvat.

Erinomainen esimerkki 1:1-suhteesta (kallo:kuono-osa). Otsapenger tulee muistaa tunnustella, koska karvoitus voi joskus antaa väärän vaikutelman.

Kuono, jossa on suotava musta pigmentti ja oikeanlainen talvikirsu, jossa reunoilla näkyy selkeästi tummaa pigmenttiä.

Rodulle tyypillisiä erilaisia erinomaisia uroksen päitä.

Rodulle tyypillisiä erilaisia erinomaisia nartun päitä.

Kaula, runko, häntä ja raajat

FCI:n rotumääritelmä:

Kaula:
Vahva, keskipituinen ja kauniisti kaartuva.

Runko:
Säkäkorkeutta hieman pitempi, syvä ja tiivis, mutta notkea.

Säkä: Selvästi erottuva.
Selkä: Keskipitkä, lihaksikas ja suora. Nartun selkä voi olla hieman pitempi kuin uroksen.
Lanne: Lyhyt, hyvin vahva ja erottuva.
Lantio: Täyteläinen, vahva, voimakaslihaksinen ja hieman viisto.
Rintakehä: Leveä, syvä ja pitkä, ulottuu lähes kyynärpäiden tasolle. Kylkiluut ovat selvästi kaareutuneet.
Alalinja ja vatsa: Vatsaviiva on kohtuullisesti kohoava.

Häntä:
Suhteellisen korkealle kiinnittynyt. Koiran ollessa tarkkaavainen tai liikkeessä häntä kiertyy kaaressa eteenpäin tiiviisti selän yli laskeutuen reidelle. Lepoasennossa häntä voi riippua ja se ulottuu kintereeseen.

Raajat:
Eturaajat
Yleisvaikutelma: Varma-asentoiset, lihaksikkaat ja vahvaluustoiset. Edestä katsottuna suorat ja yhden-suuntaiset.
Lavat: Pitkät, tiiviit ja viistot.
Olkavarret: Viistot, tiiviisti rungon myötäiset ja suunnilleen lapojen pituiset.
Kyynärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset.

Ranteet: Vahvat, mutta joustavat.
Välikämmenet: Hieman viistot.
Käpälät: Soikeat, pitkävarpaiset ja joustavat, suoraan eteenpäin suuntautuneet. Varpaat ovat kaareutuneet ja hieman erillään toisistaan. Päkiät ovat kimmoiset.

Takaraajat:
Yleisvaikutelma: Takaa katsottuna suorat ja yhden-suuntaiset, hyvin vahvalihaksiset.
Reidet: Keskipitkät, kohtalaisen leveät ja lihaksikkaat.
Polvet: Hyvin kulmautuneet.
Kintereet: Melko matalat ja hyvin kulmautuneet.
Välijalat: Lyhyet, voimakkaat, pystyasentoiset ja yhdensuuntaiset.
Käpälät: Kuten etukäpälät. Kannukset tulee poistaa, paitsi maissa missä laki kieltää tämän.

- *Selvät rakennevirheet*
- *Tynnyrimäinen rintakehä*
- *Kaksoiskierteinen häntä*
- *Kevyt luusto*
- *Paha länkisäärisyys tai pihtikinttuisuus*

Kommentit:

KAULA:
Ylväästi kannettu vahva kaula kiinnittyy selkeästi erottuvaan säkään ja sen kautta runkoon, muodostaen kauniin kaaren. Suora lapa, liian lyhyt tai liian pitkä kaula tai heikosti erottuva säkä vaikuttavat kielteisesti kaartumiseen sekä etuosan liikkeisiin. Liikkeessä koira luonnostaan laskee päätään. Pään kantaminen korkealla liikkeessä on työkoiralle epäluonnollista.

RUNKO:
Samojedinkoiralla on hieman erottuva vyötärölinja, mutta ei koskaan kapea tiimalasivyötärö. Lanne on lyhyt ja hyvin vahva (tiivis runko), mutta myös selkeä (notkea runko). Selkärangasta lähtevät hyvin kaareutuneet kylkiluut ja syvä ja pitkä rintakehä antavat hyvin tilaa sisäelimille. Kylkiluut suippenevat kohti rintalastaa, mikä mahdollistaa eturaajojen vapaan liikkeen. Rodussa esiintyy lyhyttä tai kapeaa rintakehää sekä pitkää ja heikkoa lanneosaa.

HÄNTÄ:
*Runsaskarvainen häntä, joka ulottuu kintereeseen, suojaa hengitysteitä kun koira asettuu lumeen kiepille lepäämään. Häntä muodostaa myös kauniin kaaren, joka tasapainottaa kaulan kaartaa. Häntä on liikkuva eikä kaarru liian tiukasti. Alaskiinnittynyt ja usein löysästi kannettu häntä voi saada koiran rungon näyttämään pitkältä, kun taas korkealle kiinnittynyt ja tiukka-kierteinen häntä voi vaikuttaa päinvas-
taisesti. Tuomareiden tulee kiinnittää huomiota lyhyisiin häntiin, heikosti karvoittuneisiin häntiin, liian tiukka- tai*

löysäkierteisiin häntiin ja oikeastaan kaikkeen, mikä estää häntää toimimasta kunnolla.

RAAJAT:
Samojedinkoira seisoo vakaasti kaikilla neljällä raajallaan, jotka ovat sijoittuneet rungon kulmiin. Etu- ja takaosan tasapaino on ratkaisevan tärkeää tehokkaan liikunnan kannalta. On tärkeää tunnustella lihasten kunto ja luuston vahvuus. Samojedinkoira on työkoira, ja fyysinen kunto on koirille tärkeää, jotta ne pystyvät tekemään työnsä kunnolla. Tuomareita kehoitetaan kehumaan hyvässä lihaskunnossa esitettyä koiraa. Puutteellinen kunto kannattaa myös mainita, mutta siitä ei tule rangaista liiaksi ellei se selvästi laske koiran yleisvaikutelmaa. Luusto on vahva, mutta ei koskaan niin raskas, että koira vaikuttaisi kömpelöltä. Liian viisto välikämmen ja kapea reisi eivät ole suotavia. Matala kinner pitää liikkeen lähellä maata. Käpälien tulee olla joustavat ja muistuttaa jäniksenkäpälää, ei kissankäpälää. Tällaisilla käpäillä samojedinkoira pystyy liikkumaan parhaiten lumella.

Liitteessä on kuvia hännistä, välikämmenistä ja käpälistä.

Liikkeet

FCI:n rotumääritelmä:

Voimakkaat, vaivattomat ja väsymättömiltä näyttävät; askel on pitkä. Eturaajojen askel on vetävä, takaraajoissa hyvä työntövoima.

Kommentit:

Samojedinkoiran tulee liikkua tehokkaasti ja maatavoittavasti jokaisella askeleella. Askeleen pituuden määrittää luonnollisesti rodulle tyypillinen kulmautuminen. Tehokas ja energinen ei ole sama asia. Liian monta askelta ja puutteellisesti eteenpäin työntävä askel ei ole tehokas, vaikka se on hyvin energinen. Takajalkojen korkea takapotku ja jalkojen nouseminen korkealle liikkeessä saattaa olla näyttävää, mutta se ei ole tehokasta eikä tuota tarvittavaa vahvaa työntövoimaa. Samojedinkoira liikkuu lähellä maata, ja sen fyysisen kunnon tulee näkyä liikkeessä ja seistessä.

Tehokkuuden varmistaa raajojen yhteen jälkeen astuminen (single tracking), joka on tärkeä ominaisuus monelle työkoirarodulle. Tämä tulee näkyviin, kun liikkeen vauhdin kasvaessa etu- ja takaraajat siirtyvät kohti keskilinjaa.

Koko

FCI:n rotumääritelmä:

Säkäkorkeus:

Ihannesäkäkorkeus uroksilla 57 cm, sallittu poikkeama +/-3 cm, nartuilla 53 cm, sallittu poikkeama +/-3 cm.

Kommentit:

Yhtä tai jopa kahta senttiä voi helposti pitää mitta- virheenä. Kokonaisuuden tulee aina vaikuttaa tasapainoiselta. Jos korkeus on 3 cm tai enemmän yli tai alle ihannekorkeuden, se alkaa todennäköisesti vaikuttaa kielteisesti rotutyyppiin.

Karvapeite ja väri

FCI:n rotumääritelmä:

Karvapeite:
Karva: Runsaskarvainen, paksu, joustava ja tiheä arktinen karvapeite on kaksinkertainen: aluskarva on lyhyttä, pehmeää ja tiheää, peitinkarva pitempää, karheampaa ja suoraa. Karvapeite muodostaa varsinkin uroksilla niskassa ja lapojen kohdalla päätä kehystävän kauluksen. Päässä ja raajojen etupuolella karvapeite on lyhyttä ja sileää, korvien ulkopinnalla lyhyttä, pystyä ja sileää. Korvien sisäpinta on hyvin karvoittunut. Reisien takaosassa karvapeite muodostaa housut. Varpaiden välissä on suojaava karvoitus. Häntä on tuuheakarvainen. Narttujen karvapeite usein lyhyempää ja laadultaan pehmeämpää kuin urosten. Oikeanlaatuudessa karvassa on aina erityinen, luonnollinen hohde.

Väri: Puhtaan- tai kermanvalkoinen, tai valkoinen ja keksinvärisen (perusvärin oltava valkoinen, jossa hieman keksinvärisiä alueita). Ei koskaan saa vaikuttaa vaaleanruskealta.

- Laineikas, kauttaaltaan lyhyt tai pitkä, pehmeä, riippuva karva.
- Muu karvan väri kuin rotumääritelmässä mainittu.

Kommentit:

KARVA:
Turkki on runsas, mutta ei koskaan liioitellun runsas, niin että se piilottaa koiran ääriviivat.

Samojedinkoiralla tulee olla runsas karvoitus myös rungon alaosassa ja vatsassa.

Tiivis aluskarva lämmittää ja karkeampi peitinkarva suojaa kosteudelta ja lialta. Tästä syystä peitinkarvan oikea laatu on tärkeä.

Nykyisin näkee harvoin kunnollista kaulusta (ks. liite). Jos koiralla on sellainen, siitä tulee sisällyttää myönteinen maininta arvosteluun. Peitinkarvan kärkien hopeinen hohde on rotuominaisuus.

Samojedinkoiran karvapeitettä ei muotoilla saksilla. Vain käpälästä voi siistiä liiallisen karvoituksen.

Turkin laatu ja toiminnallisuus on tärkeä arvostella. Tämä voi olla vaikeaa ja joskus mahdotonta, jos koiralla on karvanlähtö tai se on täysin karvaton. Turkki on myös tärkeä osa yleisvaikutelmaa (ks. liite).

VÄRI:
Alkuperäiset länteen tuodut koirat eivät olleet

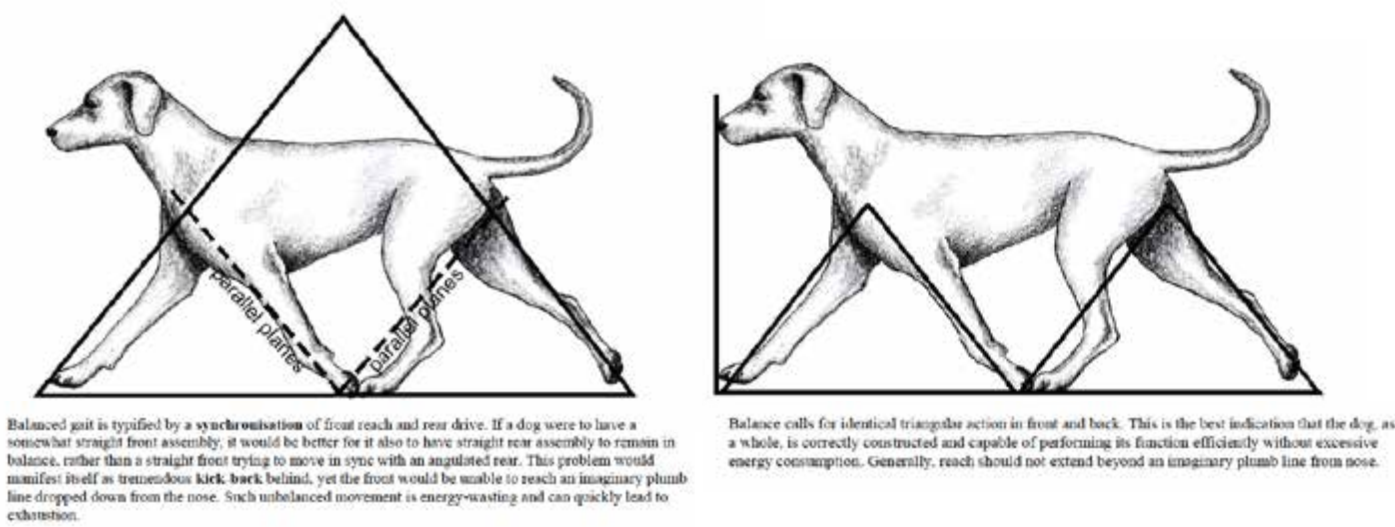
pelkästään valkoisia. Valkoisesta tuli pääasiallinen väri vasta myöhemmin. Näin ollen samojedinkoira ei ole koskaan ollut ainoastaan valkoinen. On mainitsemisen arvoista, että Yhdysvaltain ja Kanadan rotumääritelmässä kokonaan keksin värisen on yksi hyväksytyistä väreistä. Samojedinkoira arvosteltaessa on tärkeää ymmärtää, että kohdassa 'Yleisvaikutelma' mainittu valkoinen kattaa myös muut värisävyt kuin vain kirkkaan valkoisen. Valkoinen väri itsessään voi vaihdella puhtaan valkoisesta kermanväriseen.

Lisäksi väri voi olla valkoinen keksinvärisin merkein (joko keksinvärisiä alueita tai merkkejä). Kaikki värit ovat samanarvoisia, vaikka valitettavasti vallalla on taipumus suosia kirkkaanvalkoisia koiria.

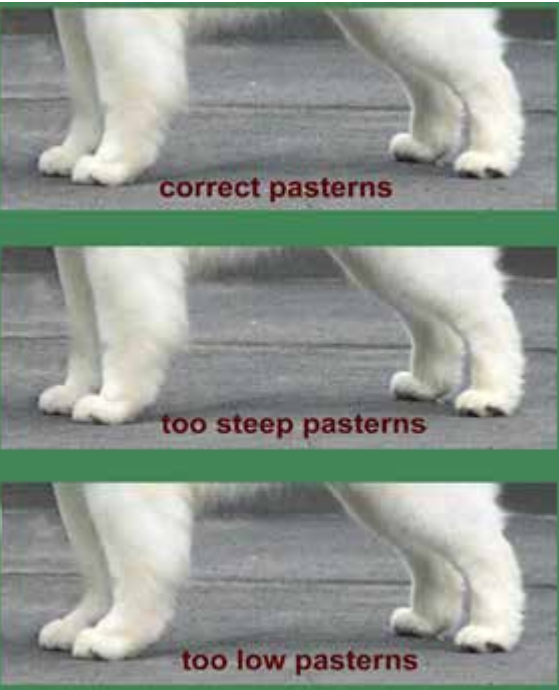
Rotumääritelmän sanamuoto ei ole paras mahdollinen, sillä tarkoitus on painottaa valkoista, vaikka koirassa olisikin muutama keksinvärisen kohta. "Ei koskaan saa vaikuttaa vaaleanruskealta" – on eri asia, jos koira on kauttaaltaan keksinvärisen, kuin jos koirassa on keksinvärisen sävyä tai merkkejä peitinkarvassa, ja aluskarva on valkoinen.

Liite ja lähteet

Kuvat ja teksti Etelä-Afrikan kennelliiton rotutuomarien opetusmateriaalista (Kennel Union of Southern Africa, KUSA Breed Judges Learning Programme, Study Guide: 6.)
Kuvat: Joy McFarlane, julkaistu KUSA:n luvalla.

Kuvissa näkyy oikeanlaisten, liian jyrkkien ja liian matalien (tai pehmeiden) välikämmenten ero.

Joustavat, vahvat, jäniksenkypälän muotoiset kypälät.

Häntä kiertyy kaaressa eteenpäin ja sivulle.

Häntä kiertyy kaaressa eteenpäin ja selälle.

Koiran alapuolen ja vatsan tulee myös olla runsas-karvainen, sillä turkki eristää ja suojaa.

Uros, jolla on oikeanlainen kaulus.

Kuvissa samasta koirasta näkyy, miten valtavan erilaiselta koira näyttää ollessaan täydessä turkissa ja karvaton. Arvostel-taessa on erittäin tärkeä muistaa tunnustella koira käsin.

Lähteet:

Sætre, O.-J., & Mjærum, E. (n.d.). Samojedhunden. aa.

McFarlane, J. (2019). KUSA BREED JUDGES LEARNING PROGRAMME, STUDY GUIDE 6: GENERAL, ANATOMY, CON-FORMATION & MOVEMENT, EXAMINATION CONTENT FOR LEVELS 1 & 2. KUSA - Kennel Union of Southern Africa. <https://www.kusa.co.za/images/Gallery/structural%20.pdf>

*Häntä: Suhteellisen korkealle kiinnit-
tynyt ja kiertyy kaaressa eteenpäin
tiiviisti selälle tai laskeutuen reidelle.*

Kallo on hieman kupera.

Kallon ja kuono-osan suhde on 1:1.

*Pää: Vahva ja kiilamainen.
Silmät: Tummanruskeat ja
syvälle sijoittuneet. Melko
kaukana toisistaan, hieman
vinot ja mantelinmuotoiset.
Kuono-osa: Voimakas ja syvä,
suunnilleen kallon pituinen.
Huulet: Jokseenkin täyteläiset
ja hieman ylöspäin vetäy-
tyneet = samojedinhymy.*

Rintakehä: Leveä, syvä ja pitkä.

*Eturaajat: Varma-asentoiset,
lihaksikkaat, suorat ja yhden-
suuntaiset.*

*Kintereet: Melko matalat
ja hyvin kulmautuneet.*

*Käpälät: Soikeat (jäniksenkäpälä) ja jous-
tavat.*

*Liikkeet: Voimakkaat, vaivattomat ja väsymättömiltä näyttävät;
askel on pitkä ja vetävä.*

*Säkäkorkeus: Ihannesäkäkorkeus uroksilla 57 cm, sallittu poikkeaa-
ma +/-3 cm, nartuilla 53 cm, sallittu poikkeama +/-3 cm.*

*Karva: Runsaskarvainen, paksu, joustava ja tiheä arktinen
karvapeite. Hohtava (kärjet hopeanhoitoiset).*

*Runko: Säkäkorkeutta hieman pitempi, syvä ja tiivis, mutta notkea.
Lihaksikas ja suora selkä. Lyhyt ja hyvin vahva lanne.*

Tekijänoikeus

Tämän julkaisun mitään osaa ei saa jäljentää, muut-
taa tai välittää missään muodossa tai millään tavalla
– sähköisesti, mekaanisesti, valokopioimalla, äänit-
tämällä tai muutoin – ilman projektiryhmän kirjallista
lupaa.

Yhteydenotot

✉ gro-m-gu@online.no